

21.5.2014

Lausunto varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esitykseen

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajat työskentelevät laajasti lasten ja nuorten parissa mm. päivähoitossa, aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kouluissa sekä lasten ja nuorten vapaa-ajassa. Tutkinnon keskeinen vahvuus on kasvatuksellinen ja osallistava ohjaaminen, joiden keskiössä ovat vuorovaikutus ja kohtaaminen. Näitä taitoja tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän. Jokaisella nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajalla on joku erityisosaamisen alue (musiikki, liikunta, kuvataide, käden taidot, teatteri jne), jota hän voi käyttää ohjaustyössään.

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan perustutkinnon perusteissa ammattitaitovaatimuksiin on sisällytetty muun muassa seuraavia varhaiskasvatuksessa vaadittavia ammatillisen osaamisen alueita:

- toimii toteuttaen kasvatusvastuuta ja kasvatuksellisia tavoitteita
- ottaa huomioon ohjattavien erilaisuuden sekä erityisen tuen tarpeen
- tuntee ihmisen elämänkaaren ja eri ikävaiheisiin liittyvät kehityshaasteet
- osaa kohdata ja ohjata eri-ikäisiä
- tuntee sosiaalisen vahvistamisen periaatteet ja osaa soveltaa niitä omassa työssään
- ymmärtää ryhmädynamiikan lainalaisuudet
- toteuttaa eri toimintaympäristöjen mukaista tavoitteellista toimintaa erilaisille kohderyhmille
- käyttää valittua menetelmää luodakseen virikkeellistä ja tavoitteellista kasvatustoimintaa (esim. kulttuuriohjaus / liikunnanohjaus / luonto- ja elämystoiminta)
- toimii yhteistyössä kotien kanssa
- tuntee yhteisöllisyyden ja yhteisöohjauksen merkityksen ja käyttää eri ohjausmenetelmien mahdollisuuksia yhteisöllisessä ohjauksessa
- moniammatillinen toiminta
- nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajalla on joku tietty oma menetelmällinen vahvuus (musiikki, liikunta, kuvataide, käden taidot, teatteri jne)

Nuoriso- ja vapaa-aika-alan arvoperustana on humanistinen ihmiskäsitys. Käytännön ohjaustoiminnassa painottuvat vastuu ohjattavien henkisestä kasvusta, turvallisuudesta ja yhteistoiminnasta, ystävällisyys, luotettavuus, avarakatseisuus ja rehellisyys sekä yksilöllisten lähtökohtien huomioonottaminen.

Lausunnon keskeinen sisältö

Lausunnon keskeinen sisältö on nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinnon huomioiminen

kelpoisena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin. Esitys on, että 29§:ään henkilöstön kelpoisuusvaatimuksiin lisätään nimikkeenä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja kelpoisuusvaatimuksena nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto.

Perustelut:

- Humanistisen ja kasvatustieteiden tutkinnon tuoma osaaminen lasten ohjaamiseen ja kasvattamiseen.
- Tarvittaessa kasvatustieteiden ja ohjausosaamista voidaan vahvistaa ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämisen eli TUTKE – uudistuksen tuomilla mahdollisuuksilla. Se korostaa mahdollisuutta ottaa tutkinnonosa toisesta tutkinnosta esim. lastenohjaajan tutkinnosta. Tällöin työnantajalla tulee olla enemmän mahdollisuuksia tehdä päätöksiä kunkin hakijan oikeasta osaamisesta ja soveltuvuudesta alalle.
- Hallituksen rakennepoliittisessa selonteossa esitetään kuntien henkilöstön kelpoisuuksien laajentamista. Näemme, että työryhmän esitys kaventaa kelpoisuuksia nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan tutkinnon osalta.

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen koulutusta järjestäneinä ja kehittäneinä kansanopistoina toivomme teidän huomioivan lausuntomme valmisteltavaan varhaiskasvatustutkimukseen.

Etelä-Pohjanmaan Opisto	rehtori	Kyösti Nyyssölä
Haapaveden Opisto	rehtori	Eero Lonkila
Kanneljärven Opisto	rehtori	Jari Fagerlund
Keski-Suomen Opisto	rehtori	Hannu Salvi
Peräpohjolan Opisto	rehtori	Jyri Ulvinen

Ilmajoella 21.5.2014

Kyösti Nyyssölä

Rehtori, Etelä-Pohjanmaan Opisto